

စိတ်ကူးယဉ်အနုပညာ

ပထမဆရာအောင် ဒဂုန်ခင်ခင်လေး

[၁]

လေးပွင့်ဆိုင်

“အတော်ထူးပါကလား...”

“အဲ့ဒီစာကို ဘယ်လိုများထင်မြင်ချက် ပေးနိုင်သလဲ...”

ဘုံဘေပျော်ပွဲစားရုံမှူးသည် မန်နေဂျာ လှမ်းပေးလိုက်သော စာကို ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံဖတ်ရှုနေမိပြန်သည်။ ထိုနေရာမှာ မန်နေဂျာ၏ သီးသန့်အခန်းတွင်ဖြစ်ရာ ဥရောပတိုက်သား အဝတ်အစားကို ခုံညားသပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်ထားသည့် ပါရှင်လူမျိုး ပျော်ပွဲစားရုံ မန်နေဂျာကြီးနှင့် ပျော်ပွဲစားရုံမှူးတို့သည် စားပွဲ၌ ခေါင်းချင်းရိုက်လျက်ရှိကြ၏။ မန်နေဂျာသည် ဆုံလည်ကုလားထိုင်ပေါ်၌ တင်ပါးစွန်းကို တင်သည်ဆိုရုံမျှတင်လျက် စားပွဲ၏ တစ်ဖက်တွင် မတ်တတ်ထကာ စာကိုဖတ်ရှုနေသော ပျော်ပွဲစားရုံမှူးအား သေးငယ်စူးရှသော မျက်လုံးများဖြင့် စူးစိုက်ကြည့်ရှုနေ၏။ စာဖတ်ပြီးသွားသည်ကို မြင်သောအခါ “ဘယ့်နှယ်လဲ... ဘယ်လိုထင်သလဲ...”ဟု ထပ်၍ မေးပြန်၏။

“ဒီစာ ရောက်နေတာ တော်တော်ကြာပါပကော...”

“ဇူလိုင်လ ၃-ရက် နေ့စွဲတပ်ထားတော့ ဒီကနေ့ပါနဲ့ဆိုရင်

ရက်ပေါင်း ၉၁-ရက် ရှိသွားပြီလေ။ နက်ဖြန်ခါကျရင် ၃-လတိတိ ပြည့်မှာပဲ”

“ဒီစာပေးတဲ့ လူနာမည်ကတော့ ပထမဆရာအောင် တဲ့နော်”

“ဟုတ်တယ်၊ မြစ်ကြီးနားကနေပြီး ထည့်လိုက်တဲ့စာပါပဲ။ နေပါဦး၊ ကျုပ်ကို မေးခွန်းပြန်ထုတ် မနေစမ်းပါနဲ့ဦး၊ ခင်ဗျား ထင်မြင်ချက်ကိုသာ ပြောပြစမ်းပါ...”

မန်နေဂျာသည် ပျော်ပွဲစားရုံမှူး၏ အထင်အမြင်ကို တတိယအကြိမ် ထပ်၍ တောင်းပြန်လေ၏။ ထိုအခါ ပျော်ပွဲစားရုံမှူးသည် လက်ထဲမှစာကို ပြန်၍ ကြည့်ပြီး...

“အင်း... စာက ဒီကနေ့ည ၇-နာရီမှာ လူ ၄-ယောက်အတွက် တစ်ယောက် ၃ ကျပ်တန် ညစာထမင်းပွဲ အသင့်ပြင်ထားရမယ်ဆိုပါကလား။ အခန်းလွှတ်တစ်ခန်း ညစာစားပွဲအတွက် လိုချင်သတဲ့။ သူဖိတ်ထားတဲ့ လူ ၃-ယောက်ကို သူတစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးဘူးတဲ့။ အဲ့ဒီလူ ၃-ယောက်ဟာလည်း တစ်မြို့စီကတဲ့။ အဲ့... တစ်ယောက်က အောင်လံမြို့ကလို့ဆိုတယ်။ ဒုတိယတစ်ယောက်က ပြင်ဦးလွင်ကတဲ့၊ ပြီး...တတိယလူကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူ မြို့ကလို့ဆိုတယ်။ ဒီလူ ၃-ယောက်ဟာ ဒီညသူနဲ့ ဒီမှာဆုံပြီးတော့ ညစာစားမှာဖြစ်လို့ သူတို့အလားကို ဆီး၍ကြိုနေပါတဲ့။ အဲ... ပြီးတော့ ဒီလူ ၃-ယောက်ဟာ အလယ်ကောင်မှာ အနီစက်ကလေး တွေ ရိုက်နှိပ်ထားတဲ့ ဖိတ်စာကတ်ကိုယ်စီယူလာမှာဖြစ်လို့ အဲဒီ ဖိတ်စာကတ်မျိုးနဲ့ လာတဲ့သူမှန်ရင် သူအခုမှာထားတဲ့အခန်းထဲကို ပို့လိုက်ပါတဲ့၊ အို... ကျွန်တော်နားမလည်ဘူး။ ဘာမှ ထင်မြင်ချက် မပေးနိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်။ ထူးတော့ အတော်ထူးတာပဲ...”ဟု အဆုံးသတ်လေ၏။

ထိုအချိန်မှာ ညနေ ၄-နာရီနီးပါးခန့်ဖြစ်လေရာ ဟိုက်ကုတ်

နာရီစင်ကြီးမှလက်တံသည် ၄-နာရီ ထိုးတော့ရန် ၃-မိနစ်အလို သာ လိုတော့သည့်အတွက် တဆတ်ဆတ် လှုပ်ရှားလျက်ရှိ၏။ အသား နီနီ၊ ချိုပြုံးဖော်ရွေသော မျက်နှာရှိသည့် မန်နေဂျာကြီးသည် ပျော်ပွဲ စားရုံမှူး၏ လက်ထဲမှစာကို ပြန်ယူပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင် ထပ်မံဖတ်ရှု ပြန်၏။ အပြာရောင်စာအိတ်ကလေးဖြင့် ထည့်လျက် မြစ်ကြီးနား စာတိုက်တံဆိပ်ဖြင့် ရောက်ရှိလာသော ထိုစာကလေးသည် မန်နေဂျာ ၏ လက်ဝယ်သို့ လွန်ခဲ့သော ၂-လခွဲကျော်ခန့်က ရောက်ရှိလာ ခြင်းဖြစ်ရာ စားပွဲအံ့ဆွဲထဲ၌ လုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းထားစေကာမူ အခါ ပေါင်းများစွာ ထုတ်ယူကိုင်တွယ် ဖတ်ရှုမှုကြောင့် ခေါက်ကျိုးလိမ် တွန့်ရာကလေးများပင် အကြောင်းအကြောင်း ထင်လျက်ရှိ၏။

မန်နေဂျာသည် စာကို အတော်ကြာပင် ဖတ်ရှုနေပြန်ပြီးနောက် ပျော်ပွဲစားရုံမှူးဘက်သို့ လှည့်လျက်...

“စာကို သေသေချာချာ ဖတ်ပြီးပြီနော်...”ဟု မေးပြန်၏။

“ပြီးပါပြီ ခင်ဗျာ...”

“ကောင်းပြီ၊ ရှေး သည်စာကို ယူသွား၊ စာပါအတိုင်း ပြည့်စုံ အောင် စီမံပေးလိုက်ပါ...”

“ဘာတစ်ခုမှ မလစ်ဟင်းစေရပါဘူး၊ စိတ်ချပါ...”

“စာထဲမှာ ဓာတ်မီးပွင့် မထွန်းပါနဲ့၊ ဖယောင်းတိုင်မီးကို အနီ အုပ်ဆောင်းဖုံးပြီး ထွန်းပါလို့ ပါတယ်၊ အဲ့ဒါလည်း စီစဉ်ပါ...”

“ပြည့်စုံရပါစေမယ်...”

“ဘယ်အခန်းကို ပေးမယ်ကြံသလဲ...”

“နံပါတ် ၅ အားနေပါတယ်”

“ကောင်းပြီ... ဪ... နေဦး၊ သူဖိတ်ထားတဲ့ လူ၃-ယောက် အလာကိုလည်း ဘွိုင်ကုလားတစ်ယောက် ထွက်ပြီး စောင့်နေပါစေ၊

အနီပြောက် အစက်ကလေးတွေနဲ့ ဖိတ်စာကတ် ဟုတ်မဟုတ်ကို လည်း သေသေချာချာ အကြည့်ခိုင်းပါ။ ဟုတ်ပလား... ကဲ... သွား ပေတော့”

ပျော်ပွဲစားရုံမှူး အခန်းထဲမှ ထွက်သွားသောအခါ မန်နေဂျာကြီး သည် ဝန်လေးကြီးတစ်ခု ပေါ်သွားဘိသကဲ့သို့ ဟင်း...ခနဲ သက်ပြင်း ကြီး မှုတ်ထုတ်လိုက်လေ၏။

ထိုနေ့ည ၇-နာရီမထိုးမီ ၁၀-မိနစ်ခန့်တွင် တက္ကစီကားတစ်စင်း သည် ဘုံဘောပျော်ပွဲစားရုံရှေ့၌ ထိုး၍ ရပ်လာ၏။ အစိမ်းပွင့်ပြောက် ခေါင်းပေါင်း၊ နက်ပြာရောင် ဆပ်ချိသက္ကလတ်အင်္ကျီရင်ဖုံး၊ ရွှေတောင် ပိုးလုံချည် နီရဲရဲကြီးကို ဝတ်လျက် ကျားပါးစပ်ဖိနပ်ကို စီးထားသော အရပ်ပုပျပ်ပျပ် တုတ်တိုတို လူတစ်ယောက်သည် ကားပေါ်မှ ဆင်းလာ ပြီး ကားသမားအား ပိုက်ဆံထုတ်ပေးနေလေ၏။ ထို့နောက် ပျော်ပွဲစား ရုံထဲသို့ဝင်လာကာ စောင့်နေသော ဘွိုင်ကုလားအား ဖိတ်စာကတ် ကလေးတစ်ခုကို ထုတ်ပြ၏။ စာတစ်စုံတစ်ရာ ရိုက်နှိပ် ထားသည်ကို မတွေ့ရဘဲ ငွေမတ်စေ့ခန့် အနီပြောက်ကလေးတစ်ခုသာ ဖိတ်စာကတ် ၏ အလယ်တွင် ရိုက်နှိပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသော ဘွိုင်ကုလားသည် ထိုသူအား ဆလံပေးပြီး အသင့်ပြင်ထားသော အခန်းနံပါတ် ၅ ထဲသို့ ခေါ်ဆောင်သွား၏။

ဘွိုင်ကုလား ပြန်ထွက်လာ၍ များမကြာမီပင် အရှေ့ဘက်မှ မြင်းရထားတစ်စီး မောင်းနှင်လာပြီး ပျော်ပွဲစားရုံရှေ့၌ လာ၍ ရပ် ပြန်၏။ ထိုအချိန်တွင် ပဲရော့တက္ကစီ အမိုးပိတ်ကားကြီးတစ်စင်းသည် လည်း ဆူးလေဘုရားဘက်မှ မောင်းနှင်လာပြီးလျှင် မြင်းရထားနှင့် ဦးတိုက်၍ လာရပ်ပြန်၏။

အသက် ၃၀-အရွယ်ခန့်၊ အရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် သေးသေးသွယ်သွယ်၊ ဆံစပေါ် ပန်းနုရောင်

ခေါင်းပေါင်း အုပ်ပေါင်း၊ ပိုးအင်္ကျီရင်ဖုံး၊ ရေနံရောင် ဘန်ကောက် ပုဆိုးနှင့် ပိန်းတန်းဖိနပ်ကို စီးထားသော လူတစ်ယောက်သည် မြင်းရထားပေါ်မှ ခုန်၍ဆင်းလာပြီး လက်ပတ်နာရီကိုကြည့်ကာ ပျော်ပွဲစားရုံပေါ်သို့ တက်လာ၏။ ထိုသူလည်း အနီပြောက်အစက် ကလေးပါသည့် ဖိတ်စာကတ်ကလေးကို ဘွိုင်ကုလားအား ထုတ်ပြ လျက်ရှိရာ ၎င်းအားလည်း အခန်းနံပါတ် ၅ ထဲသို့ လိုက်၍ ပို့ လိုက်၏။

ပဲရောတက္ကစီကားပေါ်မှ ဆင်းလာသူမှာ ဒုတိယလူကဲ့သို့ အရပ် မြင့်၏။ မျက်နှာတွင် ကျောက်ပေါက်မ သက်သက်နှင့် ခေါင်း ပေါင်းအောက်မှ အစထွက်နေသောဆံပင်တို့မှာ အသက်နှင့်မလိုက် ဖြူဆွတ်လျက်ရှိပြီးလျှင် မရမ်းစေ့ရောင် ကွက်ကျဲလှသည်။ အုန်းခွံရောင် သတ္တလတ်အင်္ကျီနှင့် ရှူးဖိနပ်ကို သပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်ထား၏။ ထိုသူကလည်း အနီပြောက်စက္ကူကို ထုတ်ပြပြန်ရာ ဘွိုင်ကုလားသည် လူနှစ်ယောက်ရောက်နှင့်နေပြီဖြစ်သော အခန်းနံပါတ် ၅ ထဲသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသတည်း။

အခန်းထဲ၌ ၃-ယောက်သားဆုံမိသောအခါ ထိုလူ ၃-ယောက် သည် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် စုံစမ်းအကဲခတ်သော မျက်နှာ ဖြင့် ကြည့်ကြ၏။ အထက်ထက်က တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မြင်ဖူးတွေ့ဖူး ကြခြင်း မရှိစေကာမူ မိမိတို့မှာ ပထမဆရာအောင်၏ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း ခံရသော ဧည့်သည်များဖြစ်ခြင်းကို သိကြ၏။ ၎င်းတို့၏မျက်နှာ များသည် ထိန်လင်းစွာ ထွန်းညှိထားသော ဖယောင်းတိုင်မီးရောင် အောက်၌ မကြာမီအတွင်း ကြုံတွေ့ရတော့အံ့သောအရေးအတွက် စိတ်အားထက်သန်ခြင်း အရိပ်အရောင်များ မျက်နှာတိုင်း၌ ပေါ်ထင် လျက်ရှိ၏။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး နှုတ်ခွန်းဆက်ဆို မိတ်ဖွဲ့လိုသော

အသွင်အပြင်များသည်လည်း ၃ ယောက်စလုံး၏ မျက်နှာတွင် ညီတူညာတူ ယှက်သန်းထင်ပေါ်လျက်ရှိ၏။

ထိုသို့ ခဏတာမျှ တစ်ဦး၏စတင်ပြောဆိုခြင်းကို တစ်ဦးက စောင့်ကာ တစ်ဦး၏မျက်နှာကို တစ်ဦးလှမ်းကြည့်နေရာမှ နောက်ဆုံးတွင် မည်သူမျှ စတင်စကားပြောဆိုခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသောအခါ မြင်းရထားဖြင့် ရောက်ရှိလာသော အရပ်ရှည်ရှည်လူက ဆေးပြင်းလိပ်ကို ထုတ်ယူမီးညှိ၊ မီးခိုးများ အလိပ်လိပ်ထအောင် ဖွာရှိုက် မှုတ်ထုတ်ပြီးနောက် လက်ပတ်နာရီကို မြှောက်ကြည့်ရင်း...

“အင်း... ၇-နာရီထိုးဖို့ ၅-မိနစ်သာ လိုတော့ပါကလား။ ခင်ဗျားတို့လည်း ပထမဆရာအောင်ရဲ့ နည်းသည်များပဲနော်၊ ကျုပ်နာမည်ကတော့ မောင်မိုးသီးတဲ့ခင်ဗျ...” ဟု စတင်မိတ်ဖွဲ့ခြင်းပြု၏။

“ဝမ်းသာပေသဗျာ.. တွေ့ရတာ၊ ကျုပ်နာမည်ကတော့ မောင်ကျောက်လုံးတဲ့ခင်ဗျ။ ကျုပ်တို့ မိတ်ဆွေကြီး လာချိန်တော့ အတော်နီးလာပါပြီကော...”ဟု ပဲရော့တက္ကစီနှင့်လာသူက အလွန်စိတ်အားထက်သန်နေသော အသံဖြင့် ပြန်၍ပြောနေစဉ် ရွှေတောင်ပိုးလုံချည်နီရဲရဲနှင့် အရပ်ပုတုတ်တုတ်လူက

“မြန်မြန်လာမှပဲ မိတ်ဆွေတို့...၊ ကျုပ်ကတော့ ထမင်းအတော်ဆာလှပြီ၊ အစားကောင်းစားရမှာမို့ မနက်ကတည်းက အဆာခံနေခဲ့တာ ဟား.... ဟား.... ဟား....”ဟု မိမိ၏ ရွှင်လုံးကို မိမိသဘောကျတိသည့်အလား ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောလိုက်ပြီးနောက် ရုပ်အင်္ကျီလည်ပင်းကော်လံကို လက်နှစ်ဖက်စလုံးဖြင့် ပြုပြင်ရင်း...

“ကျုပ်နာမည်ကတော့ မောင်ဘသက်တဲ့ခင်ဗျ ...၊ အခုလို ဆုံစည်းရတာ ဝမ်းသာလှသဗျာ...”ဟု ဆက်လက်ပြောဆိုခြင်းပြုလေရာ ဆေးပြင်းလိပ်ကို တစ်ဖွာပြီးတစ်ဖွာ ဆက်ကာဆက်ကာ ရှိုက်ဖွာ

နေသော ကိုမိုးသီးက ကုလားထိုင်နောက်မှီတွင် လဲမှီထားသော ကိုယ်ကို ခွာလိုက်၍ တည့်မတ်စွာဆန့်တန်းလိုက်ရင်း...

“ပြောရဦးမယ်ဗျာ... တော်တော်တော့ ရယ်စရာကောင်းတာပဲ... ကျုပ်တို့မိတ်ဆွေကြီး ဆရာအောင်ကို ကျုပ်ဖြင့် တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးဘူးခင်ဗျ။ ကျုပ်မှာ ဘာလုပ်ဘာရားသားတိုက်ကြီးပျက်လို့ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ပြီး သားမယားတွေနဲ့ အတော်ကသီကရီ ဖြစ်နေတုန်း စာတိုက်ကနေပြီး ပထမဆရာအောင်နာမည်နဲ့ လစဉ်ငွေ ၄၀-ကျ ရောက်ရောက်လာလို့ ထမင်းမဝတ်ဘဲ ရှိခဲ့တယ်။ ဒီလိုသာ ကျုပ်ကို ငွေထောက်ပံ့နေပေမယ့် ငွေပို့တဲ့ ဆရာအောင် ကျုပ်ကျေးဇူးရှင်ကြီးကိုတော့ အခုထက်ထိ ကျုပ်တစ်ကြိမ်တစ်ခါဘူးမှ မတွေ့ဖူး၊ မမြင်ဖူးသေးဖူး မိတ်ဆွေတို့ အထက်ထက်ကလည်း ကျုပ်နဲ့သူဟာ ဘယ်လိုမှ အဆက်အသွယ်မရှိခဲ့ဘူး။ အဲ့... တစ်ခုတော့ရှိတယ်၊ သူစာနဲ့ရေးပြီး အလုပ်ခိုင်းတဲ့ အလုပ်ကလေးတစ်ခုနှစ်ခုကိုတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂လလောက်က ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ရတယ်ဗျို့...။ အတော်ရက်ရောပြီး စေတနာသဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လူထူးတစ်ယောက်ပါပဲဗျာ...။ လူကို မမြင်ရသေးဘဲ ကျုပ်ကို အဝေးကနေပြီး မစကြည့် ရှုနေတဲ့ လူထူးကြီးကို အခုတွေ့ရတော့မှာမို့ ကျုပ်ဖြင့်အတော်ဂနာမငြိမ် ဖြစ်နေတယ်ဗျို့။ ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်ကော သူ့ကို တွေ့ဖူး မြင်ဖူးကြရဲ့လား...”

ဟု ၎င်းရာဇဝင် အကျဉ်းချုပ်ကို ပြောပြပြီး မေးခွန်းတစ်ခုထုတ်သဖြင့် စားပွဲပေါ်ရှိ ပန်းအိုးထဲမှ စက္ကူပန်းကလေးကို ကိုင်တွယ်ကစားနေသော ကိုဘသက်က ၎င်း၏လက်ယာဘက် ကုလားထိုင် တွင် ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေသော ကိုကျောက်လုံးကို လျင်မြန်စွာ လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီးနောက်...

“ကျုပ်လည်း မတွေ့ဖူးပေါင်ဗျာ...၊ ဟောသည်က ကျုပ်တို့ရဲ့

မိတ်ဆွေကြီး ကိုကျောက်လုံးတော့ တွေ့ဖူးမြင်ဖူးမလား မဆိုတတ်ဘူး”ဟု တစ်ဆင့်လှမ်း၍ မေးမြန်းခြင်းပြုသည်တွင် ကိုကျောက်လုံးက လက်ကိုင်ပဝါဖြူတစ်ထည်ကို ထုတ်၍ အဆီဝေ့နေသော ကျောက်ပေါက်မသက်သက်နှင့် မျက်နှာကို ပွတ်တိုက်ရင်း...

“ကျုပ်လည်း အတူတူပဲဗျို့၊ မိတ်ဆွေတို့နဲ့ ထူးမခြားနားပါပဲ၊ မတွေ့ဖူးပါဘူးဗျာ...၊ မတွေ့ဖူးပါဘူး....”

ထို့နောက် ကိုမိုးသီးနှင့် ကိုဘသက်တို့၏ မျက်နှာများကို ချိန်ဆသကဲ့သို့ အတန်ကြာစိုက်ကြည့်နေပြီးလျှင် ရွှေသွားကလေးပေါ်အောင် တစ်ချက်မျှ ပြုံးရယ်လိုက်ပြီး....

“ကျုပ်နဲ့ ဆရာအောင် အဖြစ်အပျက်အကျဉ်းချုပ်ကတော့ ဒီလိုခင်ဗျ၊ အင်း... ပြောရစေတော့ဗျာ...၊ ဟင်္သာတထောင်မှာ အလွဲသုံးစားမှုတစ်မှုနဲ့ ထောင်နှစ်နှစ်ကျပြီး လွတ်လာတဲ့နေ့မှာ အိမ်ကို စာတစ်စောင် ရောက်လာတယ်ဗျ။ စာက ကာလကတ္တားကနေပြီး ထည့်လိုက်တဲ့စာပဲ။ စာထဲမှာ ဘာပါလဲဆိုတော့ ကျုပ်အလုပ်တစ်ခု လုပ်ချင်ရင် ပြင်ဦးလွင်ကိုသွားပါတဲ့၊ ပြင်ဦးလွင် ရွှေဘိုမင်းသားကြီး အိမ်မှာ သားတော်ကလေး ရွှေဘိုထိပ်တင်ကို စာသင်ပေးဖို့ ဆရာတစ်ယောက် လိုနေသတဲ့၊ သူရေးပေးလိုက်တဲ့ ထောက်ခံစာကလေးကို ယူသွားလို့ရှိရင် ချက်ချင်းပဲ အလုပ်ရပါစေမယ်တဲ့၊ လက်မှတ်ထိုးထားတာကတော့ ပထမဆရာအောင်တဲ့ခင်ဗျ။ ကျုပ်လည်း ဝမ်းသာအားရ သူ့ထောက်ခံစာလေးနဲ့ ပြင်ဦးလွင်ကို ချက်ချင်းပဲလိုက်သွားတော့ ပြောတဲ့အတိုင်းပါပဲဗျာ... တစ်လ ၁၂၅-ကျုပ်နဲ့ အလုပ်ရတာပါပဲ၊ နေဖို့လည်း မင်းသားကြီးအိမ်မှာပဲ အခန်းတစ်ခန်း သီးသန့်ရတယ်ခင်ဗျ။ အလုပ်ကတော့ တယ်မများလှပါဘူးဗျာ၊ ရွှေဘိုထိပ်တင်ကလေးကို စာသင်ပေးဖို့နဲ့ အစစအရာရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်

ရှုရတဲ့ အလုပ်ပါပဲ။ ကျုပ်အလုပ်ရတဲ့နှစ်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ မတ်လထဲကပေါ့။ အဲ့... သည်အတွင်း လိုက်နာရတာကတော့ ဆရာအောင်ဆီက တစ်လတစ်ကြိမ် မှန်မှန်ကြီးရောက်လာတဲ့ စာထဲက အညွှန်းအတိုင်း လုပ်ရတဲ့အလုပ်ပါပဲ...”ဟု အတိုချုပ် ပြောပြသွားလေရာ ကိုဘသက်က....

“ဟာ... ဒါဖြင့် ကျုပ်တို့ သုံးယောက်စလုံး ဆရာအောင်နဲ့ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ဖူးကြဘူးပေါ့...”

“မတွေ့ဖူးပေမယ့် သုံးယောက်စလုံးဟာ ဆရာအောင်ရဲ့ ကျေးဇူးခံ ကျေးဇူးစားချည့် မဟုတ်လားဗျာ....”ဟု ကိုမိုးသီးက ဝင်၍ပြောဆိုသည်တွင် ကိုကျောက်လုံးက....

“မှန်ပေသဗျာ... မှန်လှပါတယ်....။ ကျုပ်တော့ ကျုပ်ရဲ့ကျေးဇူးရှင်ကြီးက ခိုင်းသမျှ ကိုယ့်အမေကို ကိုယ်ပြန်သတ်ဖို့အလုပ်ကလွဲလို့ မစင်ကုန်းစားရမယ့် အလုပ်ပဲဖြစ်စေ ကျုံးလုပ်မှာပဲဗျို့....။ သူ့ကျေးဇူးက ကြီးလှပါသဗျာ...”

“ကျုပ်လည်း ဆရာအောင်ကသာ ခိုင်းရင် နှစ်ထပ်တိုက်ပေါ်က ခုန်ချရမလား... ချမှာပဲ။ ကျုပ်အပေါ်မလည်း ဆရာအောင်ကျေးဇူးတွေ ဆယ်ဘဝပြန်ဆပ်ဦး၊ မကုန်နိုင်ဘူး မိတ်ဆွေတို့...”ဟု ကိုဘသက်က ပြောပြန်၏။

“ထူးတော့ အတော်ထူးတဲ့လူပဲဗျို့....။ ကျုပ်တို့သုံးယောက်စလုံးကို တွေ့ဖူးမြင်ဖူးတာလည်း မဟုတ်ဘဲ အဝေးကနေပြီး မစကြည့်ရှုနေတဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ပထမဆရာအောင်ဟာ ပိတ်ဖြူဝတ်ပြီး ပုတီးအမြဲစိပ်နေတဲ့ ဘိုးဘိုးအောင်များလား မဆိုနိုင်ဘူးနော်၊ အလို ၇-နာရီတောင် ကျော်လာပါပကော...။ ကျုပ်တို့ဆရာလည်း မကြွလာသေးပါကလား”ဟု ကိုမိုးသီးက လက်ပတ်နာရီကို မြှောက်ကြည့်ရင်း ပြော

ရာက ကိုကျောက်လုံးနှင့်ကိုတသက်တို့၏ မျက်နှာကို မော်ကြည့်လိုက်စဉ် ဟိုက်ကုတ်နာရီစင်ကြီးမှ ၇-ချက်တီးသံကို သုံးယောက်သားကြားလိုက်ကြရလေ၏။

နာရီတီးသံ ရပ်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အခန်းအပြင်ဘက်မှ သွက်လက်စွာလျှောက်လာသော ခြေသံတစ်ခုကို ကြားလိုက်ကြရပြီးလျှင် အနီရောင်အခန်းဆီးကလေးမှာ တစ်စုံတစ်ယောက်ဆွဲ၍ မလိုက်သဖြင့် လှုပ်ရှားသွားသံ ထွက်ပေါ်လာသောကြောင့် သုံးယောက်သား အခန်းဝကို လှည့်ကြည့်လိုက်မိကြရာ မျက်လုံး ၃- စုံမှာ မြင်တွေ့ရသော အပေါက်ဝမှ သဏ္ဌာန်ကို ၅-စက္ကန့်မျှ မခွာ နိုင်ဘဲ ငေးမောကြည့်ရှုနေမိကြ၏။

အရပ်အမောင်းအားဖြင့် ၆-ပေတိတိမျှမြင့်လျက် ကျယ်ပြန့်သော ပန်းပြင်၊ မိုးမောက်ပြည့်တင်းသော ရင်အုပ်၊ ရှည်လျားတောင့်တင်းသော လက်တံ၊ သာမန်လူတို့၏ ဦးခေါင်းထက် အလုံးအရွယ် ပိုမိုကြီးမားသော ဦးခေါင်း၊ မရှည်လွန်း မဝိုင်းလွန်းသော မျက်နှာ၊ ကျယ်ပြန့်သောနဖူး၊ နက်မှောင်၍ ထူထဲဖြောင့်တန်းသော မျက်ခုံး၊ ၎င်းတို့၏အောက်တွင် ငွေဖြူရောင် ရွဲလုံး၂-လုံးကို နှစ်မြှုပ်ထားဘိသည့်အလား အရောင်တလျှပ်လျှပ် ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အလျှံထွက်နေသော စူးရှတောက်ပသည့် မျက်လုံးများ၊ ဖြောင့်စင်းသောနှာတံ၊ ပါးလွှာသော ပန်းနုရောင်ပြေးနေသော နှုတ်ခမ်း၊ အမွှေးအမှင်ကင်းသော မေးစု၊ နွားနို့နှစ်ရောင်ကဲ့သို့ပင် မဖြူဆွတ်လင့်ကစား ကြည်လင်ဖြူဝင်းသော အသားအရောင်ရှိလျက် နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော ဆံပင်ကို လက်ဝဲဘက်တွင် လက်တစ်လုံးစာမျှချန်လျက် လက်ယာဘက်သို့ သပ်ရပ်ပိပြားစွာ ဖြီးထားသော အသက်၃၅-နှစ် အရွယ် လူတစ်ယောက်သည် နက်မှောင်သော ညဝတ် အနောက်နိုင်ငံအဝတ်အစားကို

ခုံညားသပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်လျက် အခန်းဝ၌ ပြုံးရွှင်စွာ ရပ်လျက်ရှိပေရာ ကိုမိုးသီး၊ ကိုကျောက်လုံးနှင့် ကိုဘသက် ၃-ယောက်စလုံးတို့သည် ကျောင်းဆရာကြီးကို မြင်လိုက်ကြသော ကျောင်းသားသူငယ်များအသွင် ထိုင်နေကြရာမှ ရုတ်တရက်ပြိုင်တူ ထလိုက်မိကြပေ၏။ ထိုအခါ ရပ်နေသူသည် အလွန်အားရနှစ်သက် ရွှင်လန်းခြင်းရှိလှသော အမူအရာဖြင့် ကြည်ညိုစွဲမက်ဖွယ်ရာ ပြုံးရယ်လိုက်ကာ အခန်းထဲသို့ သွက်လက်သော ခြေလှမ်းများဖြင့် ဝင်ရောက်လာကြပြီးနောက်။

“ဘယ့်နှယ် မိတ်ဆွေများ.... ကျုပ်ကို အတော်စောင့်နေရတယ် မှတ်တယ်၊ နောက်တော့ မကျပါဘူးနော်...၊ ဟိုက်ကုတ်နာရီစင်က ခုပဲ ၇-နာရီထိုးတယ် မဟုတ်လား၊ ကိုမိုးသီး လက်ပတ်နာရီက နည်းနည်းမြန်နေတယ်ဗျ။ ကိုဘသက်လည်း မှာတဲ့အတိုင်း ကျောက် ဖြူကတောင် ချိန်းရက်မီ မပျက်မကွက် ရောက်လာတာတွေ့ရလို့ အားရသဗျာ။ ကိုကျောက်လုံးကတော့ ပြင်ဦးလွင်ကနေပြီး ရန်ကုန် ကို မနက်ကမှ ရောက်သနော်.....၊ ကောင်းပေ့.... ကောင်းပေ့....၊ အားလုံးပဲ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်မပျက်ကွက်အောင် ဂရုစိုက်ကြတာ တွေ့ရလို့ အားတက်ပါသဗျာ....၊ အားတက်ပါ... အားတက်ပါ...၊ ကိုင်း... ထိုင်ကြဗျာ... ထိုင်ကြ... ထိုင်ကြ...”ဟု သုံးယောက်စလုံး ၏မျက်နှာကို သေချာစေ့ငုစွာ တစ်လှည့်စီကြည့်ရှုရင်း အမည်နာမ ကိုလည်း တစ်ဦးစီ ခွဲခြားတပ်ခေါ် ပြောဆိုသွားလျက် ၎င်းအတွက် လျာထားသော စားပွဲထိပ်မှ ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်၍ချလိုက်သည် ၌ သုံးဦးသားက မိမိတို့ကို တစ်ဦးစီခွဲခြားနှုတ်ဆက်နိုင်စွမ်းပေသော ဆရာအောင်၏ ပညာစွမ်း၊ ၎င်း၏မထစ်မငေါ့ ချက်ချာသွက်လက် ပြေပြစ်ခုံညားသော စကားအသုံးအနှုန်း၊ တစ်ဖက်သားအား ညွတ်နှုတ်

တုပ်ကွ လေးစားချစ်ကြည်လာစေနိုင်သော ဟန်ပန်အမှုအရာ၊ ညှို့ဓာတ်ချည်ခင်ထွေး၏ ပတ်ရစ်တုပ်ချည် သိမ်းသွင်းဖမ်းစားခြင်းကို တိုတောင်းသော အချိန်ကလေးအတွင်းတွင် ခံယူလိုက်ကြရပေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ဆရာအောင်က ခိုင်းစေခြင်းသာ ဖြစ်ဘိမူ အခြားမည်သည့်အလုပ်ကိုမဆို လုပ်ရန်အသင့်ဟု စောစောကပြောဆိုခဲ့သော ကိုကျောက်လုံးပင်လျှင် ယခုအခါ ဆရာအောင်ကသာ သတ်ဖို့ အမိန့်ပေးပါက ချက်ချင်းသွား၍သတ်ရန် အသင့်ရှိသည့် တစ်ဆင့်တိုးသော ကြည်ညိုစိတ်ချပ်လွှာကို အလေးပို၍ ထမ်းပိုးမိလေ၏။ အခြားနှစ်ယောက်၏ စိတ်ဓာတ်များမှာလည်း ၎င်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပေါ်လာမည်မှာ ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။

“ကိုင်း.... ပွဲရဲတွေလည်း အသင့်ဖြစ်ပေါ့။ ဆာလောင်တုန်းမှာ မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် သုံးဆောင်ကြစို့ဗျာ။ ကျုပ်ဝမ်းဖြင့် အတော်ကလေး ဟာနေပြီဗျို့” ဟု ဆရာအောင်သည် အင်္ဂလိပ်ထမင်းစားပွဲတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း တွိုင်ကုလားများ ပထမဦးဆုံးလာချသော စွပ်(ပ်)ခေါ် ဟင်းရေခွက်ကို ဇွန်းဖြင့်ခပ်ယူ သောက်စပြုသည်တွင်မှ ၃-ယောက်သောဆရာအောင်၏ ကျေးဇူးခံ ကျေးဇူးစားများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ စားသောက်မှုကို ငြိမ်သက်စွာ စတင်ပြုလိုက်ကြလေ၏။

သို့ဖြင့် ထမင်းစားပွဲလည်း နာရီဝက်သာသာအကြာတွင် ပြီးဆုံးသွားလေရာ ဆရာအောင်သည် ဆေးတံကို ထုတ်ယူမီးညှိဖွာရှိုက်နေပြီးနောက် ကုလားထိုင်ပေါ်မှ ထလျက် စားပွဲပေါ်တွင် တင်ပါးလွှဲထိုင်လိုက်လေ၏။ ဆေးတံကို အားရအောင် ရှိုက်ပြီး ပါးစပ်မှ ချွတ်ပြီးနောက် ပိတ်ဖိနပ်၏ ခွာတွင် ဆေးပြာကို ခေါက်၍ ထုတ်ရင်း “ကိုင်း.... ကိစ္စကိုစကြစို့ဗျာ....” ဟု ပြောလိုက်လေရာ ၃ ယောက်သားသည် မိမိတို့ သောက်ရှူနေသော ဆေးလိပ်များကို ပြာခွက် တွင်

ပြိုင်တူချလိုက်ကြလျက် ကြားရမည့်စကားကို ရိုသေကျိုးနွံသော အမူအရာများဖြင့် စောင့်၍နေကြရာ၌ ဆရာအောင်က လူနွဲ့ကြီး လှသောမျက်နှာဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း စတင်ပြောဆိုခြင်း ပြုလေ၏။

“ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်ခိုင်းတာကို ဘာအလုပ်မျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်ဖို့ အသင့်ရှိတယ်လို့ ကျုပ်ထင်မြင်တယ်...ဟုတ်စ”

“အသင့်ပါပဲ ဆရာအောင်...”ဟု အားလုံးကပင် တစ်ညီတည်း ဖြေဆိုကြလေ၏။

“ကျေနပ်ပြီ...၊ သည်လိုကျေးဇူးသိတတ်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည် လို့လည်း အခုလို ခေါ်ယူတာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို အခုတော့ ကျုပ်ရှည်ရှည်ဝေးဝေး မပြောသေးဘူး၊ အမြဲလောက်ပဲ ပြောမယ်...ဟုတ်လား”

စူးရှပြောင်လက်သော မျက်လုံးများဖြင့် သုံးယောက်သား၏ မျက် နှာကို တစ်လှည့်စီ စိုက်၍ ကြည့်ရင်း ပြောလိုက်ရာ အကြည့်ခံရသူ တို့၏ မျက်နှာများသည် သံလိုက်ရှိရာသို့ ယိမ်းညွှတ်၍ လိုက်ပါ လာသော အပ်ချောင်းကလေးများပမာ ရှေ့သို့ ယိမ်းပါလာကြ ပြီးနောက် ခိုင်းသည့်အလုပ်ကို စက္ကန့်မဆိုင်း ပြုလုပ်ကြတော့မည့် အမူအရာဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေကြလေ၏။

“ကျုပ်မှာ ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်လို့ မဖြစ်တဲ့ကိစ္စကြီး တစ်ရပ်နဲ့ ကြုံနေရတယ်။ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲဆိုတော့ ၆ နှစ် တိတိ ရှိခဲ့ပြီ။ ကျုပ်စိတ်ကို အများကြီးနှောင့်ယှက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ အခုရန်ကုန်မြို့မှာရှိနေတယ်။ ဂုဏ်ကြီးဒြပ်ကြီး ရာထူး ကြီး ပိုက်ဆံရှိ တစ်ဦး ဆိုပါတော့၊ ကျုပ်ကို ဘယ်လိုစိတ်ဆင်းရဲအောင် လုပ်တယ် ဆိုတာကတော့ ခင်ဗျားတို့သိဖို့ကိစ္စမဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ရမယ့် ကိစ္စဟာ ကျုပ်လက်ညှိုးထိုးရာကို တစ်သဝေမတိမ်း လုပ်ကြရဖို့ပဲ။

ကျုပ်အခုဆင်နေတဲ့ စက်မောင်းကြီး အပြီးအပိုင် တပ်ဆင်ပြီးသွားတဲ့ အထိ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အကူအညီကို ကျုပ်လိုတယ်။ အဲဒီလို ပြီးစီးသွားတော့မှ ခလုတ်ကို ဖြုတ်ဖို့ဟာက ကျုပ်တာဝန်....ဟုတ်ပလား”

“ကောင်းပါပြီ ဆရာအောင်....”ဟု သွက်လက်သော ကိုမိုးသီးက အဖြေပေးလိုက်၏။

“ခင်ဗျားတို့ အကျိုးခံစားခွင့်ကတော့ ကျုပ်ကိစ္စကြီး အောင်မြင်တဲ့နေ့မှာ တစ်ယောက်ကို ၃၀၀ဝိ-ကျ ချီးမြှင့်မယ်။ သို့သော်... တစ်ခုသတိထားဖို့က ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့အခိုက်အတန့်မှာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စိတ်ရောကိုယ်ရောဟာ ကျုပ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်နေလို့ ဘာတာညာ ညာ သဝေမထိုးမိဖို့ အချက်ပဲ ဟုတ်ပြီလား၊ ဒီစကား နည်းနည်း ရင့်သီးသွားသလား၊ ရင့်သီးတယ်ထင်ရင် ကျုပ်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ...၊ သဘောကတော့ အဲဒါပဲ။ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ကျုပ်ယုံတယ်...”

ဆရာအောင်သည် စားပွဲပေါ်မှဆင်းပြီး အတွင်းအိတ်ထဲမှ စာတစ်စောင်ကို ထုတ်ယူလျက် ငြိမ်သက်စွာ ဖတ်ရှုနေပြီးနောက်၊ ကိုမိုးသီးဘက်သို့ လှည့်လိုက်ကာ...

“ကိုင်း...ခင်ဗျားက ဟောဒီစာကိုယူပြီး သွားပေတော့၊ ဘယ်သွားရမလဲသိလား...၊ ဒီကနေ့ ခင်ဗျားတည်းတဲ့ အိမ်ကိုပြန်၊ ခင်ဗျားပစ္စည်းတွေကို ခပ်မြန်မြန်ပြင်ဆင် ထုပ်ပိုးပြီး ၉-နာရီထွက်တဲ့ ရထားနဲ့ ပြည်ကိုလိုက်၊ ပြည်ဘူတာမှာ ခင်ဗျားကို ကြိုနေမယ့် လူတစ်ယောက် တွေ့လိမ့်မယ်၊ ဒီလူက ခင်ဗျားကို သိတယ်၊ ခင်ဗျားကို သူအိမ်တစ်အိမ် ခေါ်သွားလိမ့်မယ်။ အဲဒီအိမ်မှာ ခင်ဗျားတည်း၊ ဟိုကျဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ အဲသည်စာထဲမှာ ရေးထားတယ်၊ နားလည်ပလား...ကဲ...သွားပေတော့”

မိမိအား ဤနေရာ၌ ဆက်လက်အလိုမရှိတော့သည်ကို သိရသော

ကိုမိုးသီးသည် တိုက်ရှင်သူဌေး၏ အမိန့်ကို နာခံသော ချာပရာ စီကလေးတစ်ဦးအသွင် ဆရာအောင်၏ လက်မှစာကို လှမ်းယူပြီး ထွက်ခွာသွားလေ၏။ ထိုအခါ ဆရာအောင်သည် အိတ်ထဲမှ အခြား စာတစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်လျက် ကိုဘသက်ဘက်သို့ လှည့်သွားကာ...

“ခင်ဗျားက ဒီစာကိုယူပြီး ဒီကနေ့ည မန္တလေးရထားနဲ့ စစ်ကိုင်းကို လိုက်သွားပါ။ စစ်ကိုင်းရောက်တော့ အဲဒီစာကို စာအိတ်ပေါ်က လိပ်စာ အတိုင်းသွားပြီး ဒီလူလက်ထဲရောက်အောင်ပေး... ဟုတ်ပလား၊ ဒီကနေ့ ဘာနေ့လဲ သောကြာနေ့၊ အင်း...တနင်္လာနေ့ကျတော့ ခင်ဗျား နောက်ထပ် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ကျုပ်သံကြိုး ရိုက်လိုက်မယ်၊ ဟောဒီ မှာ ခင်ဗျားအတွက် စရိတ်...ကဲ...သွားပေတော့...”

ကိုဘသက် ထွက်သွားသောအခါ ဆရာအောင်သည် ဆေးတံကို ဆေးထည့်၍ တစ်ဆုံကုန်အောင် ဖွာရှိုက်နေပြန်၏။ ထိုနောက် ဆေးတံ အိုးကို ပြာထုတ်လျက် ကိုကျောက်လုံး၏ ရှေ့တည့်တည့် စားပွဲပေါ်တွင် ကိုကျောက်လုံးအား မျက်နှာမူကာ တင်ပါးလွှဲထိုင် လိုက်ပြီးလျှင်...

“လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၉၂၉ ခုနှစ် မတ်လထဲမှာ ခင်ဗျား ပြင်ဦးလွင် ရွှေဘို မင်းသားကြီးရဲ့ အိမ်မှာ အလုပ်ရခဲ့တယ် မဟုတ်လား ကိုကျောက် လုံး”

“ဆရာ့ ထောက်ခံစာနဲ့ အလုပ်ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ဆရာ”

“မင်းသားကြီးက ခင်ဗျားအပေါ် တော်တော်နှစ်ခြိုက်ခင်မင်ပုံ ရရဲ့လား”

“ဆရာညွှန်ကြားချက်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာပြုလုပ် ခဲ့လို့ မင်းသားကြီးရဲ့ ယုံကြည်အရေးပေးခြင်းကို ခံရပါပြီဆရာ”

“ဟုတ်လှပြီ...နို့...သားတော် ထိပ်တင်ကလေးကကော ကို ကျောက်လုံး...ခင်ဗျားကို တော်တော်ခင်မင်ပါရဲ့လား”